

AMERIŠKA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

AMERICAN HOME

NO. 241

CLEVELAND 3, O., WEDNESDAY MORNING, OCTOBER 13, 1943

LETO XLVI. — VOL. XLVI.

Angleži dobe bazo na Azorih

Zedinjene države bodo obenem z Angleži imele bazo na Azorskih otokih, odkoder bodo uspešneje vodile vojno proti Nemčiji.

London, 12. okt. — Portugalska republika, najstarejša zaveznica Velike Britanije, je dovolila Angliji imeti na Azorskih otokih bazo za podmornice. Toda Portugalska bo obenem še vedno ostala nevtralna v evropski vojni.

Predsednik Roosevelt je danes naznanil, da se bodo Združene države posluževale te važne pomorske baze na Atlantiku, o čemer sta se dogovorila s Churchillom še maja meseca v Washingtonu.

Rusi so začeli z novo ofenzivo pri Kijevu

London, 13. okt. — Ruske čete se razgledujejo na dolgo in široko, na nemški strani Dnjepra, kjer so dobile vse nemške naskoke, katerih so hoteli Nemci porušiti. Rusi so začeli z novo ofenzivo severno od Kijeva.

Na Moskvi se pa zatrjuje, da so Rusi pomaknili bližje Vjshni stan tudi poročila, da se pripravljajo na 100 milj od Moskve na vzhodnem bregu Dnjepra, da udarijo preko.

Nemci grozijo z uničenjem mest in vasi po Jugoslaviji, če ne odnehajo partizani

Novo mesto popolnoma razdeja, niti žive duše ni več v njem

Naciji grozijo, da bodo postrelili vse talce, ki jih imajo v rokah, ako partizani in drugi gerilci ne odlože orožja.

London, 12. okt. — Nemčija je zagrozila, da bo razdejala vsako mesto, vsak trg in vsako vas v Jugoslaviji in da bo ustrelila brez števila talcev z namenom, da prisili partizane in gerilce, ki so zdaj v boju proti rajhu, odložiti orožje. Tako je danes naznanjala radijska postaja "Svobodna Jugoslavija," ki je v rokah partizanov oziroma komunistov.

Poročilo trdi, da so nemška letala metala letake nad jugoslovanskimi mesti, v katerih so Nemci grozili mestom s popolnim porušenjem in ustrelitvijo vsakega talca.

To poročilo so partizani izdali potem, ko so javljali, da so zavzeli otok Čres, ki leži pred vzhodom v pristanišče Reko.

"Nemška zračna sila nadaljuje z brezobzirnim napadanjem na nezavarovane vasi in mesta. Novo mesto je bilo popolnoma porušeno. Niti ena živa duša ne prebiva več v njem. Tako se glasi poročilo partizanov.

Novo mesto leži 40 milj zapadno od Zagreba in 10 milj od Zumberaka, kjer je bila zadnja utrjena postojanka ustavev med Zagrebom in Trstom in katerega so okupirali gerilci.

Nemška grožnja za popolno razdejavanje Jugoslavije je prišla, ko so partizani poročali o več zmagah, med tem o zavzetju Slankamena ob Donavi blizu Novega Sada, to je 50 milj zapadno od Belgrada.

Poročilo dalje trdi, da se nadaljuje vroči boj pri Sušaku, Otočcu, Duga Resi, Karlovcu, Zadru in Senju. Partizani so odbili močan napad nemške vojske, ki je hotela pregnati partizane iz Tuzle. Nemci so utrpeli tudi mnogo izgub pri obrambi železniške proge Zagreb-Belgrad.

Otok Čres je 30 milj dolg in 8 milj širok ter leži 25 milj vzhodno od Pulja in 20 milj južno od Reke.

Ameriške čete so napredovale za 14 milj v Italiji

Alžir, 12. okt. — V zadnjih 24 urah so ameriške čete pod poveljstvom generala Clarka napredovale za 14 milj ter prodrele globoko v gorski teren južne Italije. Dasi je nemški odpor pri reki Voltorno vedno močnejši, pa poroča glavni stan, da se peta ameriška armada pripravlja za splošen naskok na nemški pozicije.

General Clark, ki je danes pregledoval ameriško fronto, je izjavil, da je precej mirno na fronti, toda da je to mir pred viharjem, ki bo vsak čas izbruhnil z vso silo.

Ameriški bombniki so večeraj bombardirali grški otok Krif v Jadranskem morju, ki ga imajo zasedene Nemci. Bombardirali so tudi Kreto in druge kraje po Grčiji.

Anglija bo mobilizirala premogarje

London. — Angleška vlada je naznanila, da bo prisiljena mobilizirati delavce za premogorove na isti način, kot mobilizira vojaštvo. Delavci se sami ne priglajajo v dovolj velikem številu za rudnike, zato bo morala vlada seči po tem sredstvu.

V malem čolnu preko Indskega oceana

London. — Devet norveških mornarjev je preveslalo v malem čolnu 2,800 milj preko Indskega oceana, ko so Japonci topedirali njih ladjo. Od 19 mož posadke se jih je rešilo samo devet.

Dober mošt

Morris Cohodas se priporoča za naročila za mošt. Pokličite HE-4334 ali KE-0138.

Naši vojaki

Louis Zupančič, sin Mr. in Mrs. Jos. Zupančič iz 1079 E. 76. St. je bil povišan iz poročnika 2. reda v poročnika 1. reda v taborišču Davis, N. C. Prideljen je kot instruktor pri Arhimetih. Njegov naslov je: Lt. Louis Zupančič, S/L Dept. Material Section, Bldg. T 1873 Anti Craft Artillery School, Camp Davis, N. C.

Na 9. oktobra je šel služiti Strica Sama Louis Hlabše, tretji sin družine Mr. in Mrs. Hlabše iz 1082 E. 72. St. želimo mu vso srečo in pa zdrav povratek domov.

Mrs. Mary Leonardi ima dva svoja čvrsta sinova pri ameriški mornarici. Carl je šel pred petimi tedni v Great Lakes, Ill. Njegov naslov je: Carl L. Leonardi, A/S. Co. 1336, USNTS, Great Lakes, Ill.

Njegov brat Max pa služi že

NOVI GROBOVI

Jakob Lušin
V Glenville bolnišnici je umrl po tritedenski bolezni dobro poznani rojak in pionir Jakob Lušin, po domače Burc, star 79 let. Doma je bil iz Gorenje vasi pri Ribnici, odkoder je prišel v Cleveland pred 54 leti. Stanoval je v svoji hiši na 6128 St. Clair Ave. 48 let. Zadnjih šest let, odkar mu je umrla žena, je živel pri svojem sinu Charlesu na 150 E. 191. St. Poleg sina Charlesa zapušča tudi dva vnuka. Pogreb bo v soboto zjutraj iz Zakraskovega pogrebnega zavoda, 6016 St. Clair Ave. v cerkev sv. Vida in na Kalvarijo v družinsko grobnico. Naj mu bo lahka ameriška zemlja, preostali so žalje.

Skrbinov pogreb

Iz Campbell, O., je prišel Stefan Antulovich, da oskrbi pogreb sorodnika Johna Skrbina, katerega so našli mrtvega v stanovanju na 1056 E. 61. St. Rodom je bil Hrvat in po pokli mizar. Pogreb je danes ob desetih iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Kalvarijo.

Zed. države prehajajo v socializem

Utica, N. Y. — Al M. Wiggins, predsednik zveze bankirjev je izjavil, da s tem, ker je vlada v direktni kompeticiji s privatnim podjetjem potom raznih posojilnih agencij, prehajajo Zed. države vedno bolj v državni socializem.

Bogataš Dodge je iz armadne službe

Indianapolis, Ind. — Major Horace Dodge, ki prihaja iz poznane avtomobilske družine, je bil postavljen v neaktivno službo po armadni zdravniški komisiji. V armadno rezervno je bil postavljen v juliju 1942.

skoro dve leti pri bojni mornarici. Njegov naslov sedaj je: Max Leonard, Cox, U. S. N., U. S. S. Chester, 6th Div. c/o Fleet Postmaster San Francisco, Calif. obema želimo zdrav in srečen povratek.

Mrs. Mary Hosta, 13224 Carlington Ave. West Park, O. je dobila obvestilo, da je bil njen sin Albert ranjen v bojih nekje v Sredozemlju še 10. septembra. V Afriki se nahaja od meseca aprila letošnjega leta. Tudi vsi njegovi trije bratje, John, Louis in Martin so že preko morja. Dal Bog, da bi se vsi srečno vrnili nazaj.

Mrs. John F. Terček iz 15621 Holmes Ave. je nedavno dobila sporočilo od svojega soproga, Sgt. John F. Terčka, da je srečno došel v Indijo. Njegov naslov je sedaj: Sgt. John F. Terček, 35315340 APO 8963 c/o Postmaster New York, N. Y.

Italija bo menda danes napovedala vojno Nemčiji

New York, 13. okt. — Dnevnik New York Times zagotavlja vest iz privatnih virov, da bo Italija danes uradno napovedala vojno Nemčiji ter da jo bodo zato zavezniki priznali kot sobojevnico proti osišču.

Ta čin Italije so odobrili: Zed. države, Anglija in Rusija, ki so izjavile, da bodo priznale Italiji status sobojevnice.

Vest dalje zatrjuje, da Italije ne bodo smatrali kot zaveznice Združenih narodov, dasi jo bodo zavezniki opremili s potrebščinami iz posojilnega sklada.

Nemci ne vedo, s kom bi sklenili premirje

London. — Iz Berna, Švica, se poroča, da si nemški voditelji niso na jasnem, s katerim zaveznikom bi sklenili premirje. Prvaki med naciji so imeli nedavno posvetovanje glede tega. Dočim sta dr. Goebbels in Heinrich Himmler svetovala, naj bi se premirje sklenilo z Ameriko in Anglijo, pa je Herman Goering vztrajal na tem, da se sklene mir z Rusijo.

Hitler je pa rekel, da mora imeti Nemčija najprej svojo bojno silo skupaj, predno se more govoriti o kakem premirju in da je zato začel umikati armado iz Rusije.

Ameriški vojaki so adoptirali otroka

Sydney, Avstralija. — Nek 18 mesecev star fantek v Brisbane, Avstralija, je dobil kar 225 "očetov," ki so se zavezali, da bodo skrbeli zanj. Ameriški fantje, 225 po številu, so izjavili, da bi radi pomagali kakemu revnemu otroku. Oblasti so jim povedale o materi, ki ima 18 mesecev staro otroka, za katerega prav težko skrbi, odkar ji je mož padel v vojni. Amerikanci so obljubili, da bodo plačevali vsak mesec 40 funtov sterlingov za vzdrževanje tega otroka.

V Detroitu je bil imenovan delavski kandidat za župana

Detroit. — Pri primarnih volitvah v Detroitu sta bila nominirana za županska kandidata sedanji župan Jeffries in Frank Fitzgerald, katerega sta indorsirali delavski uniji CIO in A. F. of L. Fitzgerald je dobil skoro polovico vseh oddanih glasov.

Zelene znamke bodo v veljavi 1. novembra

Zelene znamke iz knjige št. 4, s katerimi bomo kupovali konzerve, bodo stopile v veljavo s 1. novembrom in bodo veljavne do 20. decembra. Istočasno bodo veljavne tudi plave znamke X, Y in Z iz knjige 2.

Prva obletnica

V petek ob osmih bo darovana v cerkvi sv. Kristine maša za pokojnim Max Leonardijem v spomin 1. obletnice njegove smrti.

Novo mesto popolnoma razdeja, niti žive duše ni več v njem

Naciji grozijo, da bodo postrelili vse talce, ki jih imajo v rokah, ako partizani in drugi gerilci ne odlože orožja.

London, 12. okt. — Nemčija je zagrozila, da bo razdejala vsako mesto, vsak trg in vsako vas v Jugoslaviji in da bo ustrelila brez števila talcev z namenom, da prisili partizane in gerilce, ki so zdaj v boju proti rajhu, odložiti orožje. Tako je danes naznanjala radijska postaja "Svobodna Jugoslavija," ki je v rokah partizanov oziroma komunistov.

Poročilo trdi, da so nemška letala metala letake nad jugoslovanskimi mesti, v katerih so Nemci grozili mestom s popolnim porušenjem in ustrelitvijo vsakega talca.

To poročilo so partizani izdali potem, ko so javljali, da so zavzeli otok Čres, ki leži pred vzhodom v pristanišče Reko.

"Nemška zračna sila nadaljuje z brezobzirnim napadanjem na nezavarovane vasi in mesta. Novo mesto je bilo popolnoma porušeno. Niti ena živa duša ne prebiva več v njem. Tako se glasi poročilo partizanov.

Novo mesto leži 40 milj zapadno od Zagreba in 10 milj od Zumberaka, kjer je bila zadnja utrjena postojanka ustavev med Zagrebom in Trstom in katerega so okupirali gerilci.

Nemška grožnja za popolno razdejavanje Jugoslavije je prišla, ko so partizani poročali o več zmagah, med tem o zavzetju Slankamena ob Donavi blizu Novega Sada, to je 50 milj zapadno od Belgrada.

Poročilo dalje trdi, da se nadaljuje vroči boj pri Sušaku, Otočcu, Duga Resi, Karlovcu, Zadru in Senju. Partizani so odbili močan napad nemške vojske, ki je hotela pregnati partizane iz Tuzle. Nemci so utrpeli tudi mnogo izgub pri obrambi železniške proge Zagreb-Belgrad.

Otok Čres je 30 milj dolg in 8 milj širok ter leži 25 milj vzhodno od Pulja in 20 milj južno od Reke.

Najnovejša poročila javljajo, da so partizani zasedli zahodna predmestja Zagreba in da so samo še 23 milj od Belgrada.

Mihajlovič pričakuje zaveznike

London, 12. okt. — Dobro trenirana armada generala Draže Mihajloviča je pripravljena na udar proti nemškim okupatorskim armadam v južni Jugoslaviji. Dobro informirani krogi trdijo, da se skrivajo četniki generala Mihajloviča po gozdovih in v gorah, kjer čakajo na besede zaveznikov, da so izkrcali armado na Balkanu in da je zdaj napočila ura napada na Nemce.

Poročilo ztrjuje, da ni znano, katere sile se Nemci bolj boje, ali partizanov, ki neprestano napadajo razne kraje, ali jih bolj preganja misel, da bo nekega dne udarila nanje Mihajlovičeva vojska, ki stoji pripravljena za boj takrat, ko bo Nemce najbolj bolelo.

Toda Nemci se najbrže oboje obeh, ker nagrado so razpisali

Kupujmo obrambne obveznice in znamke!

Kupujmo obrambne obveznice in znamke!

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

(JAMES DEBEVEC, Editor)
6117 St. Clair Ave. Henderson 0628 Cleveland 3, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland po pošti, četrt leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po razpisalnih: celo leto \$6.50; pol leta \$3.50.
Četrt leta \$2.00
Posamezna številka, 3c

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada \$6.50 per year. Cleveland by mail \$7.50 per year.
U. S. and Canada \$3.50 for 6 months. Cleveland by mail \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada \$2.00 for 3 months. Cleveland by mail \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by carrier \$6.50 per year, \$3.50 for 6 months, \$2.00 for 3 months.
Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

83 No. 241 Wed., Oct. 13, 1943

Maršal Rundstedt - nemški Darlan?

Kot pravi Prus in junker je bil Rundstedt mnenja, da je vseeno, kdo je kancelar. Bil je pripravljen, pustiti odgovornost tujcu, dokler ostanejo on in njegovi prijatelji lahko v varnem ozadju. Sicer pa je Rundstedt vedel, da stremi Hitler po veliki in močni armadi, in to mu je bilo dovolj.

Maršal Rundstedt je zagotovil Hitlerju, da se mu ni od njegove strani ničesar bati, in da njegove čete ne bodo stotile ničesar, kar bi bilo njemu, Hitlerju v škodo. To je bilo vse. Toda Hitler je tedaj izprevidel, da ne more postati kancelar brez Rundstedtove privolitve, to je — brez privolitve armade.

Glavna zahteva nemških generalov v prvih osmih mesecih Hitlerjevega režima je bila, da Hitler razpusti svojo privatno armado šturmtrooparjev. V tej zahtevi so bili vsi tudi Ernst Roehm in možje okoli njega. Hitler je končno pristal v to zahtevo, česar posledica je bila znana krvava čistka dne 30. junija 1934. Na predvečer čistke je Goering obiskal Rundstedta, katerega je prosil za četo vojakov, ki bi izvršili ta udar. Rundstedt mu je odgovoril, da mu vojakov ne da, pripravljen pa je dati Goeringu vse potrebno orožje. Toda pred oddajo orožja se je Rundstedt sam osebno uveril, da je bila številka vsake strojnice in vsake puške, ki je bila izročena SS četam, skrbno zabeležena.

Naslednjega dne so bili umorjeni ne samo Roehm in njegovi somišljeniki, temveč tudi nekateri visoki armadni častniki.

Osem mesecev po tej krvavi čistki, v februarju 1935, je prišel k Rundstedtu neki Karl Geiser s predlogom, da bi stopil Rundstedt na čelo anti-Hitlerjevega puča. Ta Geiser je povedal Rundstedtu, da bo naložen znanj v neki švicarski banki 1,250,000 švicarskih frankov, kateri denar bi bil na razpolago Rundstedtu in njegovim tovarišem za slučaj, če bi se udar izjalovil. Geiser je bil poročnik v armadi ter je bil že od vsega početka član nacističke stranke, iz katere pa je bil vržen, ko se je doznalo, da je njegova mati Židinja. Denar so dali na razpolago razni vplivni politiki v Parizu pod pogojem, da bi stopil kak visok nemški častnik na čelo temu udaru.

Rundstedt je zahteval nekaj časa, da stvar premisli. Nekaj dni nato je Rundstedt razložil svoje načrte Geiserju ter še dvema njegovima sozarotnikoma. Dejal jim je, da bodo dne 15. julija njegove čete zasedle železniške postaje ter vse ostale javne naprave v Berlinu, Hanovru, Stettinu, Koenigsbergu, Leipzigu in Dresdenu. Svojim obiskovalcem je Rundstedt pokazal ob tej priliki skrbno zaznamovane zemljevide omenjenih mest.

Dne 11. julija se je zgledil na banki v Zuerichu neki osebni predstavnik maršala Rundstedta, ki je zahteval ček za 1,250,000 frankov. Eno uro pozneje je izročil isti ček v zapечатeni kuverti na naslovu, ki je bil pristopen zarotnikom. Naslednjega jutra pa so bile po vsej Nemčiji masne aretacije. Med aretiranimi je bil tudi policijski načelnik Berlina, ki je bil tudi udeležen pri zaroti. V ponedeljek, dne 15. julija, pa ni bilo pričakovane udara.

Tajna, zakaj ni bilo tega udara, ni bila doslej še pojasnjena in najbrže nikoli ne bo. Oni zarotniki, katerim se je posrečilo pobegniti v inozemstvo, so mnenja, da je Rundstedt zahteval ček ter ga potem vrnil zato, da je zarotnike posvaril, češ, da ne bo nič z udarom. Drugi pa zopet menijo, da je dal Rundstedt ček fotografirati, da ga pokaže Hitlerju in mu predoči, da ima armada v roki sredstva in moč za udar.

Danes se Rundstedt od časa do časa javi s kratkimi govori, v katerih pove, da je "trdnjava Evropa nezavzetna." To je, seveda, del njegovih dolžnosti za vzdržanje morale vojaških čet. Toda ena stvar je reči, da je trdnjava Evropa nepremagljiva in nezavzetna, druga stvar pa je, verjeti te trditvi. V poročilu iz Londona z dne 30. junija 1943 se naznanja, da je Rundstedt prosil Hitlerja za več vojaštva in več orožja za obrambo Evrope.

Morda se danes Rundstedt spominja govora, ki ga je imel leta 1927 pred zbornico nemških častnikov. Tedaj je izjavil: "Čas deluje vedno proti vsaki kontinentalni sili, ki je v vojni z Anglijo. Kontinentalna sila, ki bi želela poraziti Anglijo, bi morala imeti ob svoji strani ali Rusijo ali pa Zedinjene države."

Rundstedt ne more imeti danes nobenih dvomov glede končnega izida te vojne. On je vse predober vojak, da bi tega ne vedel.

Ali je Rundstedt že kdaj premišljeval o tem, da bi izkoristil svojo edinstveno pozicijo ter vrge svojo karto ob stran zaveznikov? Tega danes nihče ne ve. Toda on lahko čaka. Kaj pa je koncem konca pruskemu junkerju izgubljena vojna? Samo nadaljna izguba časa. Čez deset, čez dvajset let se lahko prične vse zopet odkrati, nakar se stvar, z boljši mi nadami na končni uspeh, ponovi. . .

BESEDA IZ NARODA

Zgodovina kadetinj podr. št. 20 SZZ, Joliet, Ill.

Piše Josephine Erjavce,
Joliet, Ill.

Že večkrat sem bila vprašana od Zvezin priateljev, zakaj kaj ne pišem o kadetinjah Slovenske ženske zveze v tem letu, ko so dosegle toliko uspehov. Končno sem se odločila podati sledečo zgodovino.

Minulo je šest let odkar se je ustanovil vežbalni krožek pri podružnici št. 20 v Jolietu, Ill. Ime so mu dali "Slovenian Women's Union Cadets" of Branch 20. Kakor vsaka stvar pri ustanovitvi je bil tudi ta korak težak. Ustanoviteljice krožka sta si dele na ramo veliko odgovornost, dela in skrbi.

Takrat je bila kaj takega novica v Jolietu. Podružnica ni imela deklet, potrebno jih je bilo iskati, da so najprvo postale članice, potem se jih je nagovorilo, da naj postanejo tudi kadetinke. Našle so se osebe v Jolietu, ki so temu oporekale, se jim smejali, češ saj ne bo nič iz tega. Tu v Jolietu je itak dovolj drugih klubov in zabav brez tega krožka. Še celo nekatere članice niso bile zato. Toda polagoma so se tudi ti, ki so kritizirali, privadili ideji da je lepo, da imamo nekaj kar drugi nimajo. Vsaka, ki se je vpisala v ta krožek je morala vedeti, da mora posvetiti en večer za vaje. Bilo je potrebno, da imajo tudi svoje seje, da skupaj dekleta med sabo ukredujejo kaj v korist njih blagajne. Potrebno jim je bilo denarja.

Izvolile so si svoj odbor. Podružnica jim je dovolila, da kar same naredijo veselice in tudi dobitek od teh same spravijo. Začele so delati prireditve, katere so jim lepo uspelo. Na rok-ah so imele dovolj, da so plačale za svoje prve uniforme. Te so stale okrog \$350. Ker je bilo v prvem krožku le 25 deklet, je vsa teža radi finance ležala na teh dekletih. Največkrat, kadar so šle iz mesta na povabilo te ali druge stranke, so plačale za svojo vožnjo, ali pa vzele iz blagajne.

Toda krožek, dasiravno od začetka neznani in nekaj novega za naselbino in vse mesto, je polagoma pridobil na popularnosti. Ker so dekleta bile marljive, niso hotele biti skrite samo v Jolietu, zaželele so iti izven mesta in okolice. S hrepenenjem so pričakovale dan, ko bi imele priliko udeležiti se letne tekme vežbalnih krožkov SZZ v Clevelandu, v Euclid Parku. Takrat so imele še svoje stare uniforme. Na tem "exhibition" vaji vseh krožkov iz Ohio in našega iz Joliet, so naše dekleta dobile tretje mesto. Ker so imele kadetinke priliko na tem "Field Day" opazovati in občudovati lepe obleke ostalih krožkov so sklenile domov gredoč, delati še bolj vztrajno da si dobijo nove uniforme tudi te, ter še enkrat iti nazaj v Cleveland in tekmoovati, toda to pot za prvenstvo.

Ni bilo dolgo, da so z veliko težavo spravile skupaj zadostno vsoto za obleko (uniforme), katera je pa še vedno danes najlepša v Jolietu in okolici. Takrat so prvič nastopile v novih oblekah na Zvezin dan v Lemontu leta 1940.

Ker so dekleta še vedno gojile željo iti nazaj v Cleveland na tekmo vseh krožkov SZZ, so z veliko marljivostjo ponovno (ko so že imele uniforme plačane) delati za vožnjo v Cleveland. Veselice, katere so prirejale so bile vedno uspešne. Krožek se je sedaj pomnožil iz 25 deklet do 38. Poleg tega je bilo še vedno posebej pet do deset deklet, ki so prihajale k vaji in čakale praznega mesta

Banket se je končal. Prišel je čas, ko naj Mrs. Novak sporoči ime krožka, kateri je na prvi stopnji, in kateri bo odšel nosil najvišji "title" The National Champions of SWU. Trenutki so se vlekli kot večnost. Končno se vendar začuje z odra novica, da so na prvem mestu "Joliet Cadets." Ob tej novici je bilo njih veselje nepopisno. Druga drugo so objemale. Vsem se je zdelo kot da saj najo. Najbolj ponosen poleg

v krožku. Končno so dekleta dosegle zadostno vsoto nad \$400 za vožnjo v Cleveland. Šle so. Bil je največji krožek SZZ na tekmi, kateri je isti večer nastopil. Vsaka izmed kadetek je imela zavest, da sedaj se gre zares, da vsak njih korak, vsak njihov nastop jih bo vodil k zmagi ali pa porazu.

Zmagale so. Dobile so prvenstvo, ter častni naslov "Honor Cadets" za 1942. To je najvišji naslov ali (title), kateri je dan krožku za prvenstvo. Njih veselje je bilo nepopisno veliko. Tukaj v Jolietu je dnevnik Herald News večkrat prinesel novico o njih zmagi. Na radio je čez dan bilo večkrat poročano o kroni, katero so Slovenian Women's Union Cadets prinesle Jolietu. Dekleta so bile zares srečne. Pričele so uživati še večji ugled na vseh koncih. Čestitke so prihajale od raznih, kateri so prej pokazali malo zanimanja za njih. Bile so klicane sem in tja. Udeležile se parada in slovenstnosti v mestu kakor tudi izven mesta.

Ker so že imele naslov "Honor Cadets," imele so željo dobiti še višjo stopinjo. Hotele so biti priznane kot "National Championship" kadetinke. Šle so na konvencijo Slovenske ženske zveze. Za vožnjo so izdale približno \$900. Tu v Pittsburghu v Hotel Roosevelt so prihiteli krožki iz Ohio, Joliet kakor tudi krožek šte. 26 je bil tudi v tekmi. Vsi krožki so prihiteli edino z namenom, da dobi-jo prvenstvo. Približevala se je ura, ko bodo pozvani krožki za nastop. Zbrane so bile vse delegatkinje in gl. uradnice ter ostalo občinstvo, vsi da vidijo krožke v vaji. Izbrani so bili razni častniki in častnice vojaških korov, ter razne delegatkinje kot sodnice, katere same imajo krožke v svoji naselbini. Prišel je čas za nastop. Bili so trenutki, ki so se vleli kot večnost. Skoraj da bi se slišala igla, ki bi padla na tla. Najprej so imele kapitanke svojih krožkov dvigniti število, potem bi šle nastopile po vrsti. Kapitanke jolietških kadetek, Miss Jo Mahkovec, je dvignila šte. 2. To je pomenilo, da bodo njena dekleta druge na vrsti. Pripravljene so bile, kajti sedaj se ima uresničiti ona želja, za katero so tako dolgo hrepenele in tako težko delale. Burno je utripalo vsem srcem, katere so bile navezane na svoje krožke. Tudi me iz Joliet smotile čutilo isto. Ko je nastopil krožek iz Joliet, so naša dekleta kazale polno vero v sebe. Njih nastop je bil krasen. Nastopil je ves krožek, 38 deklet. Kapitanke Jo Mahkovec, katera jim je dajala povelja, se je obnašala kot kak kapitan ameriške armade. Tekma se je nadaljevala, krožek za krožkom je nastopil vsak lepši od drugega. Izid zmage ni bil po tekmi naznanjen. To novico so si častniki prihranili za pozneje. Imela jo je sporočiti urednica Mrs. Albina Novak, kot "colonel" Zveznih krožkov, zvečer na slavnostnem banketu. Zopet je vsak krožek isto pričakoval z mrzlično nestrpnostjo. Vsak krožek je bil v upanju, da so oni zmagovalci.

Banket se je končal. Prišel je čas, ko naj Mrs. Novak sporoči ime krožka, kateri je na prvi stopnji, in kateri bo odšel nosil najvišji "title" The National Champions of SWU. Trenutki so se vleli kot večnost. Končno se vendar začuje z odra novica, da so na prvem mestu "Joliet Cadets." Ob tej novici je bilo njih veselje nepopisno. Druga drugo so objemale. Vsem se je zdelo kot da saj najo. Najbolj ponosen poleg

jolietških delegatkinj je bil na svoja dekleta njih drill master, Mr. Fred Pearson, kateri je že več let učil dekleta. Šel je tudi žnjimi v Pittsburgh, da se veseli žnjimi vred zmage ali pa da jih tolaži, ako bi bilo nasprotno. Dekleta so prejele tudi \$100 nagrade iz Zvezine blagajne, kar je le deveti del, kar je dekleta stalo. Toda, njim ni bilo do denarja, njim je bila zmaga in prvenstvo. Joliet je takoj drugi dan prinesel to vest v svojem lokalnem angelškem časopisju. Tudi na radio je bilo čez dan poročano, za kar je skrbel Zvezin prijatelj, Mr. John Jevitz Jr.

Od začetka leta, ko so se udeležile blagoslovljenja novih uniform v So. Chicagu, skozi vso leto so bile klicane dekleta na razne prireditve. Vabljeni so bile za Labor Day večer v Mazon, Illinois, da nastopijo na njih County Fair. Za ta nastop so prejele \$25 in prosto vožnjo. Toda to pot jih je doletela nesreča . . . Njih voz je skupaj priletel z štirimi drugimi avtomobili, tako da je bilo kar pet avtov v nezgodi. V tej skupini je bilo 23 kadetek. Druge so se vozile z svojim avtom ter si pri tem prihranile nesrečo. Večina teh 23 deklet je dobila prvo pomoč v bolnišnici v Morris, Illinois, druge že potem drugi dan doma. Vest o nesreči teh deklet je bila razburljiva. Vsak je pričakoval še slabše posledice. Toda hvala Bogu, da so ušle večji nesreči.

(Dalje prihodnjič)

Če potrkna na vaša vrata berač . . . ?

Gotovo se bo zdel ta naslov marsikateremu malo čuden. Mogoče tudi, vendar zamislimo se malo, kaj storimo "če potrkna na naša vrata berač . . ." Le v jako malo slučajih ga odženemo brez vsaj malenkostnega milodara. Posebno se ga gotovo usmilimo, če vidimo, da je revež res potreben naše pomoči. Pri tem pa ga ne vprašamo: kdo, odkje in kam? Dovolj nam je, da vidimo, da je potreben pomoči in sredstev za življenje, ki si jih sam ne more zaslužiti. Torej je odvisen od usmiljenih src.

Če pomislimo, da imamo svoje srce odprto za siromaka, ki nam v največ slučajih ni "v peto ali šestu," kakor pravijo, koliko bolj na široko pa bi se nam moralo odpreti srce, kadar slišimo prošnjo svojih lastnih rojakov, bratov in sestra, sorodnikov, prijateljev in znancev, ki trpijo pomanjkanje ne po svoji lastni krivdi, pač pa po krivdi smrtnih in nenasnih sovražnikov našega mirnega slovenskega naroda.

Da, bratje in sestre, Slovenci in Slovenke, sedaj je čas, da se odzovemo klicu naše rojstne domovine — na pomoč! Zbirajmo, prispevajmo in žrtvujmo! Dajmo vsak po svojih močeh — iz malega raste veliko. Tudi z malimi prispevki bo blagajna Jugoslovanske pomožne akcije Slovenska sekcija narastla, da bo v stanu nuditi nesrečnikom tam doma vsaj delno pomoč. Lokalni odbori te akcije delujejo širom Zed. držav.

Tudi v Clevelandu deluje več lokalnih odborov te pomožne akcije. Eden teh odborov je naš lokalni odbor št. 2 JPO-SS za st. clairsko okrožje, ki se trudi, da bi čim več nabral v ta človekoljubni namen. Naše zavedne in požrtvovalne žene in dekleta so si nadele težavno in hvalevredno nalogo z namenom, da obiščejo vse naše rojake v tej okolici — tudi one bodo potrkale na naša vrata in naša usmiljena srca. Toda one ne prosijo zase, pač pa za one nesrečne naše slovenske brate in sestre v stari domovini.

Vsak naj daruje, kolikor more. Od nikogar se ne pričakuje, da bi daroval več kot pa

Ko sem tako premišljeval, vozeč se proti uru, koliko gorja človeku naloži na rame ta naša usoda, sem se začel sam sebi smiliti, ker moram toliko delati za narod. Preskrbeti hrane za štiri močne ljudi, najsi tudi ima polovica teh bolj slabe zobe, niso

zmore, ali da bi radi tega sam trpel pomanjkanje. Vsak najmanjši dar pa je s hvaležnostjo sprejet. Pri vsem tem pa ne pozabite, da prireja naš lokalni odbor št. 2 JPO-SS v nedeljo 17. oktobra zanimiv program v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Pričetek ob treh popoldne. Vsak, ki se bo udeležil tega programa, bo imel par ur lepega duševnega užitka in poleg tega pa bo neposredno pomagal dobri stvari.

Starši pa ste obenem tudi prošni, da opozorite svoje sinove in hčere, ki bi jih popoldanski program mogoče ne zanimal, da se vrši zvečer ples v auditoriju SND v isti namen. Saj vemo, da mladino veseli ples in če že gre na ples, zakaj bi ne prišla tudi na tega in bo tako tudi naša mladina nekaj prispevala za pomoč trpeči Sloveniji.

Stari in mladi, vsi ste vabljeni, da pridete v nedeljo v veliko dvorano Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Vsakega zavednega Slovenca in Slovenko naj pelje pot v nedeljo na to prireditve pomožne akcije.

Lokalni odbor št. 2 JPO-SS

Zlati jubilej v slikah

V fari Marije Vnebovzete na Holmes Ave. bo v slikah ponovitev zlatega jubileja sv. maše Rt. Rev. Vitus Hribarja v nedeljo večer 17. oktobra.

Kdor ni bil takrat navzoč, ta bo lahko videl vse, kar se je takrat vršilo zunaj cerkve in v cerkvi, kakor tudi kar se je vršilo na odru v domu na Holmes Ave. V slikah bo natančno v posnetkih celodnevni program, začetka do konca. Kdor ni imel prilike biti navzoč takrat, se mu nudi sedaj ves program v slikah.

Pri tem bodo še druge nove slike, kakoršnih se še ni poprej pokazalo, noben naj ne zamudi te redke in zgodovinske predstave.

Začetek kazanja bo točno ob 7:30, dočim bo glasba v dvorani že ob 7 uri. Vrši se v Slovenskem domu na Holmes, pridite točno.

A. G. lastnik slik.

Razstava Wm. J. Kennicka

V oknu urada advokata Wm. J. Kennicka, na 6506 St. Clair Ave., so na razstavi zelo zanimivi predmeti in slike, katere je Wm. Kennick posnel v svojem štiriletnem potovanju po Evropi in po Ameriki. Slike predstavljajo med drugimi tudi sledeče kraje: Anglija, Francija, Jugoslavija, Rusija, Češka, Avstrija, Nemčija, Nizozemska, Italija, itd. Slike o Sloveniji predstavljajo sledeče kraje: Ljubljana, Novo mesto in okolica, Žužemberk, Postojna, Grosuplje, Višna gora, Mlačevo, Brezje, Kranj, Maribor, Dravograd, itd.

Na razstavi je tudi slika o Ljubljani pred sto leti; 200 let star zemljevid o Sloveniji; kandiadatna listina v sredu Kranj; slovenski časopisi, itd. Ameriški kraji vsebujejo, Canada, California, Cuba, itd. Mr. Kennick je bil tudi v kakšnih 25 ameriških državah. Ti predmeti bodo na razstavi še en teden; torej, ako jih niste še videli, ste vljudno vabljeni to razstavo pregledati.

Odbor Wm. J. Kennicka.

mačkine solze v teh časih, ko je treba šteti skoro za vsako, ličkaj tečno stvar, pojnce. Slika menda edino se detelja, za katere ni treba pojncev in detelje pa vendar ne bomo še trli, bi rekli.

Saj pravim, toliko se martva za žive in mrtve skrbim, da je imela naša armada dovolj kšna za 60 ur, pa se še dobi ki si upa trditi, da nisem se da storil za mili naš narod. so pa Leo, Jim in naš France, niso del našega milega naroda. Pa še jako dober del, če se pogleda pri mizi ali pri ajbni kadar dobro poprijemo.

Pa mi je prišlo na misel ob žalostnem premišljevanju, da si lahko prihranili veliko dela, bi koga dobili ali najeli, da nam nosil košto iz Clevelanda kempo. Saj so tudi v stari kraju nosila dekleta in mladi polne jerbasa telesnih dobrot in včasih po več ur daleč. Ni li ne bom pozabil, kako smo stiški oprezovali za tistimi basi, z lepimi belimi pri njeni, ki so čakali na vsak pod kakšnim grmom. Vemo smo, da je dala vsaka mladi stih prilikah v jerbasa najkar je hiša premogla. Niso so se bliščali v kakem puštruklju, morda povavencu, rogotovo češpljevec in mla je manjkal kak obširen del dimnika, katerega je prišlo, mo še prenašal domači pušborjaču.

Ako se ob košnji niso odmatli, kakor so kosci pričakovali, da se bodo, je prihodnje leto podar zastoj iskal kosel, ša hiša jih je pa imela, je hotela. Pri Kranjih, pri Blazevih, pri Viklebi, pri mažičevih in pri nekaterih gih, ni koscev in grabljic manjkalo. Ves kredit so se mater.

Zato smo mi pastirski, nekoč pasli pod Črvinikom stivali vrh Črvinika opazovali je z bistrim očesom ki je v vse kraje in koze naše vasi pa do Čopce smo dočim smo mi spodaj "kom" Ko nam je naša budna javila, da se ziblje sem do Čopca dekla z velikimi na glavi, smo razpostavili stražo po vseh strategičnih kam bi dekla skrila jerna nam je patrolja javila, da bas na varnem tam in tam dali dekli še toliko časa, vzela grablje in šla grablj pa smo se splazili z nje se začeli seznanjati z prelepo vsebino. Nekateri prelepo vsebino. Nekateri za to, da bi omlatili vse, se so se pa kosci smilili, vse dopoldne pehali za kosci jih niso hoteli razočarati črti. Po dolgi in hudi dekonočno sprejeli konkretni log, da bomo zaplenili sone, ljevec, ki je koncem konca za približek in nima vse za kosce nobene prave v dočim je za naš fantički živje vrednosti, ker je zmahten, nekako na tak način je za ameriške otroke zjajno smo pozneje zvedeli, je smo huda debata med Čopce deklo. Ona se je in klicala vse sveticne za da je bila skleda šesna ljeveca, ko je prinesla dek se je moral kdo izmed bra sri vzel češpljevec na vzi skrivaj priplaziti do vzi si vzel češpljevec na vzi la. Kosci so pa pojedla, je je dekla sama jokala, kako je dobro poznajo, kako je tva na dobre stvari.

No, kosci niso stvari do imeli drugih stvari do smo pa molali in skrbno jezik za zobni tudi potest je po vasi raznesla vest, kako je Čopcevin ginil češpljevec izpred

Iz rusko-poljske revolucije

Spisal dr. Leopold Lenard

"Teško," menil je gospod Sinicki. "Ako bi imeli v Varšavi bližnjega sorodnika, ki bi mogel s sredstvi in zvezo, potem bi morda šlo. Še do tuda je tako teško. Ako bi vprašali po dekletih, bi samo na nji pozornost ruske vojske."

"Kaj pa, ako bi vi poskusili pomočjo Poluše?" rekla mi je Jadviga.

"Svar bi ne bila neumna," vrnem se ji, "samo ako bi mi, kako se lotiti?"

"Govorite o tem z groficom Radziejewsko," menil je gospod Sinicki.

Pri prvi priliki, ko sem bil pri grofici Radziejewski, sem omenil to stvar.

"Poluša vas lahko spravim na dan," odvrnila mi je, "tudi previdni, da stvari se ne pokvarijo. S kako ne bi bilo besedo lahko še bolj prijetno dekletoma. Pa tudi ne morate paziti. Lahko vam kaj priporočim. Pomniti, da tukaj niste v Evropi."

Ako pridem skupaj s Polušo, bom skušal napeljati na to stvar. Bom že gledal, da se ustim tako daleč, da bi me angel nazaj, ako bi ne kaka.

Kmalu potem mi je res povedala Radziejewska, da pričaka danes po zajtrku obiska Poluše. Besedo "gospa" je uporabila z nekim posebnim tonom, ki je zvenel deloma deloma ironično. Ako torej ž njo priti v dolič, nekoletko počakam.

Zajtrku grem torej v salonski ogledujem stare slike, ki so davnih prednikov rodovne razne umetniške drobice, ki je pri raznih priložnostih ali kdo njenih prijateljev s svojega počasa.

Poluša je dan in dan v salonski okna. To je izobilje gospo, mater grofice, ki je v salonu. Opirala se je na ročaj in lezla je počasi. Ko se je nasmehnila ter me pogledala, sem jo peljem po velikemu fotelju, na katero je navadno sedela, potem sem vsem sam poleg nje in se pogovarjati. Ona je storil dobro in z njeno dobro voljo.

"Vedno pravim hčeri," je tistokrat, "naj ne obnašate, pa me nič ne skrbi. Sicer nimam nič proti, bila je dobra služkinja, ki je bila vzela tega Moskala, kakor volka v ovčjo kožo. Res, da se dobre tudi Moskali, in nazadnje ni bilo, če se je kdo namigal. Vendar je se s takimi ljudmi ne obne. Za moje prijateljstvo Moskal ne bil prepričan našega prijatelja, ki je v službi bi jaz na račun Moskala, da bi tolažil, da gospo, da bi se more biti tako neke, da bi svoji stari in prijatelji ne dovolila, ni prepričan praga svojo skrbno, ker je vzela nič, da bi mogla razumeti. Moskala in drži se da, da je bila njena zapoved. Meni je

pa postalo žal, da sem ji omenil Polušo.

Kmalu potem je stopila v salon mlada grofica in se usedla na drugo stran k materi ter se ji začela dobrihati, meni je pa vrgla porogljiv pogled. Jaz sem ga razumel in se tiho izmuznil iz salona.

Grem po dolgem hodniku proti oddelku, kjer se je nahajala kuhinja in shramba. V majhni sobici poleg kuhinje, kjer so služkinje imele spravljene svoje reči, je sedela gospa Poluša pri majhni priprosti mizici iz smrekovega lesa, in pila čaj. Ker sva se poznala, je bilo lahko pričeti pogovor. Opravičil sem grofico, da ima ne vem kakšno važno opravilo ter se ji ponudil, da ji bom medtem jaz delal družbo. Ko je izpila čaj, sem velel ji prinesiti še drugo čašico, zame pa tudi eno. Poluša se je zdelo to neizmerno dobro in je postajala vedno bolj zgovorna. Jaz sem napeljal pogovor na njene domače zadeve, na njene otroke in moža. Poluša je postajala vedno bolj domača in mi pripovedovala o svojih razmerah, o cenah mesa in jajc, o dohodkih in stroških in sploh reči iz domačega gospodarstva, o katerih nisem razumel ničesar in mi je bilo jako težko držati pogovor. Vendar se mi je posrečilo in polagoma sem pridobil Polušo popolnoma. Slednjič je postala celo tako pogumna, da me je povabila, naj jih pridem enkrat obiskat na čaj. Pozabila je menda popolnoma, da je prišla prav za prav obiskat grofico, in slednjič sem jo odpravil brez posebnih težav, ne da bi grofici bilo potreba priti k nji. Potem sem povedal grofici, kako je bilo z obiskom.

"Ali jih mislite res kedaj obiskati?" vprašala me je grofica.

"Si bom še premislil," sem odgovoril. "Samo na sebi ni nemogoče, da bi ne šel."

"Samo, da tega nihče ne zve! Ljudje vas ne bodo razumeli in vas bodo sodili čisto drugače."

Par dni pozneje sem se nekega večera res odpravil na obisk k Poluši. Njen mož, visok in čeden človek, me je sprejel z vso uljudnostjo in celo z neko toplo prisrčnostjo. Nekaj časa smo se razgovarjali v salonu, potem so me pa peljali na čaj. Stanovanje je bilo obširno in krasno in vse urejeno z največjo udobnostjo. Občevanje je bilo jako živahno in veselo. Vendar se nisem čutil popolnoma svobodnega. Prevelika je bila med nami razlika v naziranju in mišljenju, da bi jo bilo mogoče premostiti z zunanjo uljudnostjo. Vprašanj, ki bi nas mogla ločiti, sva se izogibala oba kar najskrbneje, s tem je bil pa jako omejen okvir, v katerem so se sukali pogovori. Vključ temu se je oživela govorica in postala sčasoma jako živahna. Deloma mi je pomagal moja temperament, potem pa tudi živahnost gospe Poluše.

Bilo je že pozno, ko sem se poslovil. Gospod me je spremljal prav do vrat in voščil prisrčno "Lahko noč." Gospa me je pa ponovno vabila, naj jih še obiščem.

Druga dne me je vprašala pri zajtrku grofica, kako je bilo na obisku in jaz sem ji pripovedoval vse podrobnosti.

"Samo pazite na besede," rekla mi je.

(Dalje prihodnjič.)

Važni zgodovinski dnevi meseca oktobra

1.—1800: Španska odstopila ameriški teritorij Louisiana Franciji.

2.—1780: Angleški major John Andre (rojen leta 1751), ujet in obešen v revolucionarni vojni po Amerikancih.

3.—1862: Bitka pri Corinthu, Miss., v naši državljanski vojni.

4.—1777: Bitka pri Germantown, Pa., v revolucijski vojni.

5.—1502: Krištof Kolumb odkril Costa Rico.

6.—1890: Mormonska cerkev prepovedala mnogoženstvo.

7.—1777: Druga bitka pri Saratoga, N. Y.

8.—1862: Bitka pri Perryville, Ky.

9.—1871: Velik požar v Chicagu, Ill.

10.—1845: Otvoritev U. S. mornarične akademije.

11.—1811: Prvi prevoznik brod začel obratovati v New Yorku.

12.—1492: Kolumb odkril Ameriko.

13.—1792: Vogelni kamen Bele hiše vzidan.

14.—1905: Mirovna pogodba med Rusijo in Japonsko podpisana.

15.—1874: Odkritje Lincolnovega spomenika v Washingtonu.

16.—1758: Noah Webster, avtor besednjaka rojen.

17.—1777: Predaja angleškega generala Burgoyne Amerikancem.

18.—1867: Alaska se pridruži Združenim državam.

19.—1781: Angleški general Cornwallis premagan.

20.—1820: Španija odstopila Florido Ameriki.

21.—1879: Prva električna "incandescent" žarnica prižgana v Clevelandu, O.

22.—1915: Prva radijska vest poslana čez Atlantik.

23.—1819: Prvi čoln v rabi v Erie kanalu.

24.—1852: Daniel Webster umrl.

25.—1888: Raziskovalec R. E. Byrd rojen.

26.—1682: William Penn došel v Ameriko.

27.—1858: Predsednik Theodore Roosevelt rojen.

28.—1886: Kip boginje Svobode v New Yorku odkrit.

29.—1701: Mesto Philadelphia dobilo čarter.

30.—1735: Predsednik John Adams rojen.

31.—1886: Pisatelj C. R. Cooper rojen.

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

Mr. in Mrs. A. W. Hilton v Hickory, N. C. sta bila jako prizadeta radi delovskih moti, kajti eden izmed njih sinov je pogrešan v bojih pri Pearl Harbor in ostalih pet sinov pa je tudi v službi Strica Sama. Nikogar ni bilo, ki bi jima bil pomagal obrati bombaz. Na pomoč pa so jima priskočili mornariški kadetji ter jima pomagali pospraviti pridelek. Na sliki vidimo te fante pri delu.

DELO DOBIJO

Ženske za čiščenje naše moderne

kafeterijske kuhinje
Visoka plača od ure in bonus
Dobe uniforme in hrano
Thompson Aircraft Products Co.
28555 Euclid Ave.
(243)

OPERATORJI STROJEV Težaki

Dečki 16 let in več.
Morajo biti državljani.

Chicago Pneumatic Tool Co.
1241 E. 49. St.
(241)

MALI OGLASI

Stanovanje se odda
Odda se 4 sobe, kopalnica, fure, mirmim in poštenim ljudem. Vprašajte na 1131 E. 63. St. ali pokličite HE-0897.
(232)

Dober kup

V 30 dneh se lahko vselite v to hišo, na 7210 Lockyear Ave., dobro zgrajena za eno družino, 7 sob, zidana garaža za 2 avta, posebno stranišče. Cena je za naglo prodajo. Pokličite SHady-side 5908.
(242)

Hiša naprodaj

Ima 4 sobe spodaj, 3 spalne sobe zgoraj in 2 spalnice v podstrešju, garaža, vse v dobrem stanju. Vprašajte na 775 E. 156. St.
(242)

Lepa soba se odda

Odda se čedna soba; dobi se lahko tudi garaža, ako se želi. Vprašajte na 1059 Addison Rd., stranska vrata, zadej. Zglasite se po 4 uri popoldne.
(243)

Hiša za 3 družine na E. 68. cesti, fure, velik lot, rent \$65 mesečno. Cena samo \$5.600.
Zidana hiša za 6 družin, 6 fure, vse moderno urejeno, rent \$180 na mesec. Cena \$13.500. Pokličite HE 6054.
(243)

DELO DOBIJO

OSKRBNICE

Poln čas 5:10 popoldne do 1:40 zjutraj.

Šest noči v tednu.

V MESTU—

750 Huron Rd. ali 700 Prospect Ave.

Plača \$31.20 na teden.

DELNI ČAS—

1424 Argonne Rd., South Euclid, O.
Tri ure na dan, 6 dni na teden.

Plača \$9.90 na teden.

DELNI ČAS—

1588 Wayne Rd., Rocky River.
Tri ure na dan, 6 dni v tednu.

Plača \$9.90 na teden.

Ako ste zdej zaposleni pri vojnem delu, se ne priglasite.

Employment Office odprt od 8 zjutraj do 5 popoldne vsak dan, razen v nedeljo.

The Ohio Bell Telephone Co
700 Prospect Ave., Soba 901
(245)

Moške in ženske

se potrebuje za

splošna tovarniška dela

6 dni v tednu

48 ur dela na teden

Plača za ZACETEK

Moški 77½c na uro

Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva. Nobena starost ni omejena, ako ste fizično sposobni opravljati delo, ki ga nudimo.

Zglasite se na

Employment Office

1256 W. 74. St.

National Carbon Co., Inc.

(246)

Kupujte vojne bonde!

HOTELSKE SOBARICE

Državljanstvo se ne zahteva

PLAČA

Nič dela ob nedeljah

Commodore Hotel

Euclid Ave. pri Mayfield

(242)

Moške se sprejme

DA PODPREJO NAPAD

Naše delo je vojno delo; mi izdelujemo isti produkt v mirnem času; pridite, da se pogovorimo.

Mnogo del odprtih

Ne zahtevajo predznanja

Lepa prilika služiti dober denar, dokler se učite dobičkanosnega dela. Visoka plača na uro z avtomatičnim zvišanjem po štirih tednih na produkciji.

Veliko overtime.

Potrebuje tudi

mizarje

pomagače pri kleju.

pomagače pri formiranju

WILLARD STORAGE BATTERY CO.

246 E. 131. St.

(blizu St. Clair)

(Oct. 9, 13, 14, 15)

Za pletenje in heklanje. Jako izkušene za delo doma na ženskih oblekah. Delo od kosa. Regularna plača. SU 1575.
(243)

1858

1943

NAZNANILO IN ZAHVALA

V bridki žalosti globoko potrpi naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prezalostno vest, da je angel smrti posegel v našo sredo in nam odvzel preljubljen in nikdar pozabljen mater

Franciško Hegler

ROJENA RUSS

ki so po dolgi in mučni bolezni, previdni s svetimi zakramenti izdihnil svojo blago dušo in za vedno v Bogu zaspali dne 21. septembra 1943 v visoki starosti 85 let.

Doma so bili iz Strug na Dolenjskem.

Po opravljeni pogrebni sveti maši v cerkvi Sv. Vida smo jih dne 23. septembra 1943 položili k večnem počitku na Calvary pokopališče.

Tem potom se želimo prav prisrčno zahvaliti Monsignor Rt. Rev. B. J. Ponikvarju za podeljene svete zakramente, za opravljene molitve ob krsti pred pogrebom, za spremstvo iz A. Grdina in Sinovi pogrebne kapele v cerkev in na pokopališče, za opravljene cerkvene pogrebne obrede in za ganljiv tolažilni govor v cerkvi.

V globoki hvaležnosti želimo izreči našo prisrčno zahvalo vsem, ki so v blag spomin pokojni okrasili krsto s krasnimi vencji, kakor tudi vsem, ki so darovali za svete maše, ki se bodo brale za mirni pokoj blage duše ter vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno pri pogrebu.

Prisrčno se želimo zahvaliti vsem, ki so jih obiskovali v bolnišnici ter vsem, ki so nam bili prvo pomoč in tolažbo ter nam kaj dobrega storili v teh najbolj žalostnih in težkih dnevih, kakor tudi vsem, ki so jih prišli pokropiti, vsem, ki so čuli z nami in molili ob krsti ter se udeležili svete maše in pogreba.

Nadalje tudi prisrčna hvala nosilcem krste, ki so jih spremili do groba ter jih položili k zaslužnemu večnem počitku.

Našo prisrčno zahvalo naj sprejme pogrebni zavod Anton Grdina in Sinovi za vso prijazno naklonjenost in za lepo urejen pogreb.

Preljubljena in nikdar pozabljen mati, žalostna so naša srca, ker Vas ni več med nami, toda tolaži nas le misel, da se je končalo Vaše trpljenje in odpočijte se sedaj v zaslužnem počitku. Ohranili Vas bomo vedno v sladkem spominu in v globoki žalosti pošiljamo sedaj prošnje k Bogu, da naj Vam podeli večni mir in večna luč naj Vam sveti.

žalujoči ostali

JOSEPH, LOUIS, JOHN, IGNAC in FRANK, sinovi;

JOSEPHINE poročena Kosič, hči;

ter velike sorodnikov tukaj in v stari domovini.

Cleveland, O., 13. okt., 1943.

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena \$ 2.00 in stane samo:

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA
6113 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Palomita

Zgodovinski roman

Palomita trdno uverjena, da je zato že izrečena tudi obsodba proti obtožencem tako rekoč samodejno že kar vnaprej, še pred pričetkom obravnave, in da zato tudi ne bodo vsi na videz svečani sodni obredi proti njim končno čisto nič drugega kot le gola formalnost ali navadno slepilo, v najboljšem slučaju odlašanje in zavlačenje edino možne, jasno kot beli dan vnaprej določene kazni.

Zato pa je sklenila že od vsega početka, da ne bo zapravljala sama po nepotrebnem niti ne minute dragocene časa z nesmiselnimi in končno prav gotovo brezplodnimi obiski pri lokavih odvetnikih, pri brezbriznih in nezanesljivih liberalnih oblastnikih, kakor tudi ne pri brezmočnih tujskih diplomatih, pač pa da bo namesto tega raje takoj usmerila vsa svoja prizadevanja, vse žrtve in napore, ki bi jih terjalo od nje docela prostovoljno nadeto si poslanstvo cesarske sicer skrivne in deloma celo nevoljne, vendar pa zato nič manj vstrajne in odločne pomočnice, v docela drugo smer, ki je od nje edino pričakovala zaželjenega uspeha: priprave za njihov pobeg iz ječe! Jasno pa jej je bilo seveda, da bo morala ravnati pri takem poslu izredno spretno in previdno, ker nezaupne oči republikanskih ogleduhov so pazile neverjetno ostro na vsak korak osebe, ki se jim je zdela le količkaj sumljiva.

Tisti večer pred pričetkom obravnave je sedela Palomita sama in zamišljena v svoji mali sobici, ki jo je bila najela v ozki stranski ulici ne daleč od kapucinskega samostana, ne da bi se brigala za glušeče vpitje

množice branjeveev, krošnjarjev in raznih drugih takih razgrajačev, ki so ponujali zunaj na ulici mimoidočemu občinstvu svoje ceneno in zaprašeno blago skoraj prav pod njenim oknom. Bila je trudna od celodnevne tekanja sem in tja, poleg tega pa še dokaj čemerena zaradi dosedanjih nepopolnih uspehov v poskusih, ki jih je doslej podvzela za doseg svojih naklepov. Vstala je zato, si prižgala kratko voščeno svečo in se začela počasi odpravljati v posteljo, ko je začula čisto iznenada rahlo krkanje na svoja vrata, obenem pa se je oglasil zunaj globoko pritažen, pa dobro jej znan moški glas:

"Senorita, jaz sem, Tudos!"

Popravila si je naglo jopico in svoje lase ter takoj hitela odpirati vrata poznemu obiskovalcu.

"Prosim, oprostite mi, senorita, da Vas nadlegujem ob tej pozni uri," se je hitel opravičevati ta ob vstopu, "ali zadeva, zaradi katere prihajam nocoj, je jako važna, pa nisem hotel zategadelj odlašati do jutra. Prinašam Vam pismo, senorita, od gospoda majorja Koloniča, pa boste sami videli, za kaj da gre."

Pri teh besedah je privlekel izpod svoje srajce precej velik zavitek in ga izročil mlademu dekletu, ki ga je doslej motrilo sicer tiho, toda s paznim in prav radovednim očesom. Pretrgala je vidno razburjena trdni rob ovojke, potegnila iz nje hlastno več velikih, s črnim lepom in razločno pisanih pol papirja, nazadnje pa občila s pogledom na najmanjšem, s svinčnikom najbrž v veliki naglici natečenem in precej težko čitljivem lističu, čigar pisava jej je bila edino znana že takoj na prvi pogled: Rudolfova roka!

V veliki naglici je preletela goste, z drobno pisavo napolnjene vrstice, ki jej jih je pošiljal Rudolf iz mračne celice svojega zapore.

"... Naj ti še omenim," tako jej je poročal med drugim Rudolf, "da napredujejo skrivna pogajanja za beg, ki smo jih začeli z našimi jetničarji, doslej povsem povoljno. Največjo oviro nam je delala do sedaj potrebna vsota gotovine. Ker nam ni bilo mogoče te doseči, ti pošiljam, priloženi temu pismu, dve menjici po sto tisoč pesov vsaka, izstavljeni prva na ime polkovnika Palacios, guvernerja naše ječe, druga pa na glavnega poveljnika mestnih vojaških straž v Queretaru polkovnika Villanueva, obe podpisani po Njegovem Velicanstvu cesarju Maksimilijanu. Prosil bi te, da obiščeš z njima avstrijskega in pa pruskega poslanika na našem bivšem dvoru in ju prosiš, da ju podpišeš še onadva, ker se jih brez teh podpisov naši jetničarji branijo sprejeti. Menjici mi zopet vrni na isti način, namreč s posredovanjem starega Tudos, cesarjevega kuharja in zvestega osebnega strežaja, ki je edina oseba, ki ima do sedaj še kolikor toliko neoviran dostop tako do cesarja kakor tudi do mene —"

Zganila je zopet pisemce in si ga vtaknila z menjicama vred v nedrje, nato se ogrnila urno v svoj rebozo in dejala prijazno Tudosu:

"Kaj bi ne hoteli, prosim, počkati malo tukaj, saj se Vam gotovo ob tem času nikamor prav posebno ne mudi? Malo kasno je že sicer, to je res, ali

ta stvar ne trpi odlašanja. Vrnem se nazaj, senor Tudos, čim prej mi bo mogoče."

V znak zadovoljstva in spoznanja z njeno željo se ji je uslužni Tudos samo molče priklonil, ona pa je med tem že odcepelala drobnih in naglih korakov doli po stopnicah in se izgubila kmalu nato med gosto gnečo priprostega mestnega ljudstva in vojaštva, ki je pohajkovalo še vedno v gostih gručah pa brez cilja po prijaznem mestu.

XXV.

Strahopetec.

Ker je bivala Palomita v Queretaru že nekaj tednov, ji je bilo mesto že prav dobro znano.

Zavijala je nekaj časa po temnejših, bolj osamljenih ulicah previdno sem in tja, dokler ni dospela pred obširen, snažen in prijazen, sicer samo enonadstropen, vendar pa za kraj in razmere tako zunaj kakor tudi znotraj še dokaj razkošno opremljen hotel ne daleč od sredine mesta, kjer je že od prej vedela, da se je bil nastanil baron von Lago, poslanik tedanje avstrijske vlade na Maksimilijanovem dvoru, ki je bil prispel šele nekaj dni poprej iz pravega glavnega mesta v Queretaru k bližajoči se obravnavi.

Ker sta se ji zdela mali trg pred hotelom kakor tudi bližnja okolica krog njega dovolj mirna, tiha in varna, je krenila brez posebnega strahu preko odprtih hotelskih velikih vrat naravnost proti čvrstim in zložitim kamnitim stopnicam, ki so vodile z druge strani obširnega "patia" ali dvorišča proti gornjim, boljšim stanovanjskim oddelkom, kjer je bival poslanik.

Dospevši do vrat njegovega stanovanja, ki jej je bilo dobro znano že od prejšnjega dne, ko je poskušala poslati Rudolfu s poslanikovo pomočjo tajno poročilo glede njenih lastnih načrtov in priprav za beg, ki jih je bilo treba zaradi nepričakovano nastalih ovir ob zadnji uri znatno izpremeniti, je zapazila, da vlada notri že popolna tema, kar je pa ni motilo, da

bi ne potrkala brez najmanjšega obotavljanja nalahka, vendar pa gotovo in določno na vrata. Prislusnila je pazljivo, če bi slišala odgovor ali vsaj kak drug glas, šum ali ropot od znotraj. Ni ga bilo! Potrkala je v drugo in zaropotala to pot nekoliko močnejše, z vrati, da je odmeval njihov šklepet votlo po dolgih in praznih, samo tu pa tam z medlo brlečimi petrolejkami narahla razsvetljenih hodnikov v nočni pokoj mirno pogreznjenega hotela.

"Kdo je, kaj neki hočete ob tem času?" se je končno zadrlo po daljšem molku suh in oster moški glas od znotraj v španskem jeziku, četudi z različnim tujskim povdarkom.

"Zelo, zelo važna zadeva, senor," je takoj odvrnila vljudno pa veselo Palomita. "Ali bi mi ne hoteli, prosim, odpreti vrat?"

"Nu, ja, saj sem si mislil!" je mrmral nekaj časa nejevoljno in kakor sam sebi renčavi glas od znotraj, potem pa pristavil nekoliko glasneje: "Počakajte vendar, da se vsaj opravi!"

Nekaj minut kasneje se je prikazala med ozko, še zmerom

nezaupljivo priprtimi vrati visoka in sloka postava starega diplomata, z razkuštranimi lasmi, zgrnjenimi v naglici preko visokega, pa že precej plešastega čela, zaspanih oči, zavil v ohlapno večerno ogrinjalo in z mehkiimi, bolj kot potrebno prostornimi klobučnastimi čevlji na nogah.

"Vi zopet, a —! Česa neki zopet želite sedaj ob taki uri, saj pravim?" je zagodrnjal takoj vanjo jeznoto s svojim trdim, še vedno zaspanim glasom, ko jo je ošvrknil z naglim pogledom od daleč in se v svoje vsaj delno zadoščanje obenem prepričal, da je sama in se mu zato ni treba bati kaj posebnege.

Palomita je stala pred njim nekoliko v zadregi z izrazom ihega opravičevanja v skromno povešanih očeh, zavedajoč se malo svoje krivde, ker ga nadleguje tako pozno. Vendar pa je zopet in kakor v svoje lastno opravičilo na tistem samu pri sebi čutila, da je odmerjen čas, kar ga je sploh še na razpolago, dosti preskopo, da bi mogla ravnati kako drugače.

Ozrla se je previdno naokrog, ker pa ni bilo ne videti ne slišati nikogar v bližini, se

je brzo vzbela na prstih svojih malih nog prav do poslanikovega ušesa in mu zašepetala vanje s tihim, še njemu samemu komaj slišnim glasom:

"Radi silno važnega posla v zadevi cesarja Maksimilijana samega to pôt k Vam, senor. Pri sebi imam nekaj listin, ki rabijo nujno Vašega podpisa."

Poslanik je namršil srepo svoje košate obrvi ter odvrnil naglo vidno ozlovoljen:

"Za to ni časa sedaj, senorita; pridite jutri ali pa trajšnjem, pa bomo stvar dčili, kakor treba. Lahko morate Dalje prihodnjie"

Kupujte vojne bonde!

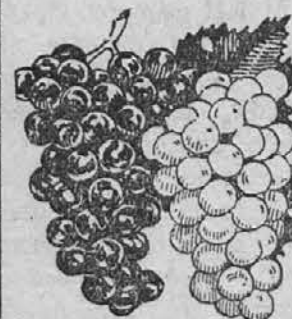
CLEVELAND ORCHESTRA
Erich Leinsdorf, dirigent
SEVERANCE Hall
RUDOLPH SERKIN, glasovni
Vest Beethoven program
\$1.10, \$1.40, \$1.65, \$2.50, \$3.75
Severance Hall CE-7360

POZOR GOSPODARJI HIŠ!

Kadar potrebuje vaša streha popravila, kritja z asfaltno ali škrlatno popravo zlebov ali novih, se z vso zanesljivostjo obrnite do nas, ki smo že nad 30 let v tem podjetju in dobro poznani tudi mnogim Slovincem. Plačate lahko prav na lahke obroke.

The Elaborated Roofing Co.

MELrose 0033 6115 LORAIN AVE. GARfield 2010
Kadar pokličete, vprašajte za MR. A. LOZICH

Dober mošt

Ga pripeljemo takoj. Letos je boljši. Z naročilom prinesite depozit.

MORRIS COHODAS

County Line Rd. Geneva, O.
HE 4334 — KE 0138.
Po 7 uri pokličite MU 2965

Moč za mir

Morda se boste čudili, da sredi vojne govorimo o moči za mir. Morda bomo to lahko boljše raztolmačili, če gremo štiri leta nazaj . . . v 1939, ko so Hitlerjeve horde prvič preplavile skoro brezmočno Evropo.

Pred tem usodopolnim prvim dnem v septembru . . . ko so nazijske pancerske edinice planile na Poljsko . . . je The Cleveland Electric Illuminating Company začela s programom za ekspanzijo v vsoti \$35,000,000 . . . v pričakovanju za vedno večjo zahtevo po elektriki.

Ta ekspanzija je bila tipična v onem, kar je napravitel Ameriko veliko in jako . . . svobodo delati načrte, graditi, producirati . . . predvidevati potrebe in jim zadostiti.

Sedaj, z izgotovitvijo dodatka naši elektrarni v Avon, kjer je 50,000 kilowatt generator, najnovejši treh orjaških generatorjev od leta 1939—je skupna proizvajajoča sila The Cleveland Electric Illuminating Company več kot 800,000 kilowattov, ali več kot milijon konjske sile.

Kako važen je bil naš program za razširjenje, dokazuje fakt, da pri ogromni zahtevi za luč in elek-

triko, ki se je pojavila v tej vojni, je breme na naši elektrarni več kot 650,000 kilowattov in se še vedno veča.

Da se dobi električno silo za vojno produkcijo in druge potrebe naših odjemalcev, naše elektrarne porabijo več kot 2,000,000 ton premoga na leto. In bolj ko se veča zahteva po električni sili za vojno produkcijo, več premoga bo potreba.

Da se prihrani premog za vojne potrebe . . . in da se varčuje na prevoznini, delovni sili in materialu, potrebem za zmago . . . naša vlada pozivlje, da varčujete z elektriko, kjerkoli mogoče—in mi se pridružujemo tej nujni zahtevi. "Temnejši danes pomeni svetlejši jutri."

Ko bo dobljena zmaga, bodo naši električni pomočki, ki se jih sedaj rabi večinoma za vojno produkcijo . . . obrnjeni za produkcijo mirnega časa . . . da se olajša bremena in razsvetli življenja onih, ki jim streežemo.

Zato govorimo o moči za mir zdaj, ko naznanjamo izgotovitev dodatnih 50,000 kilowattov v naši elektrarni v Avonu. — THE CLEVELAND ELECTRIC ILLUMINATING COMPANY.

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA

1146 E. 61st St.

HE 2730.

ČE STE BOLNI

Ako trpite na nerednosti v želodcu, jetrih, ledicah, vranici, revmi, visokem pritisku krvi, ali zastareli poškodbi, pridite k meni, da vidim, kaj morem storiti za vas. Imel sem velik uspeh v 25 letih v takih slučajih. Jaz se poslužujem stare evropske in najnovejše metoda bolnišnice pri zdravljenju.

Pridite do doktorja, ki razume vaš materin jezik in vam lahko razloži na razumljiv način.

DR. PAUL W. WELSH

HYDROPATHIC CLINIC

(specialist v starih boleznih)

Uradne ure:

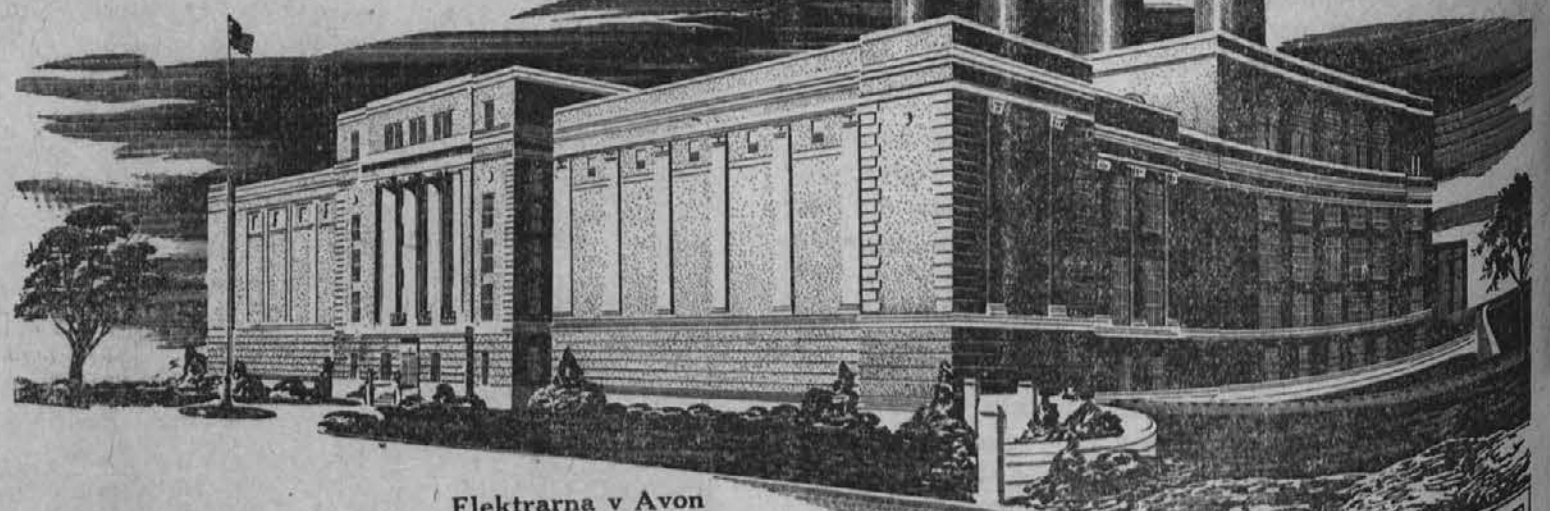
1 do 5 popoldne, razen v sredo
423 Citizens Bldg.

850 Euclid Ave.

Telefon: MAin 6016.

(Wed. — x)

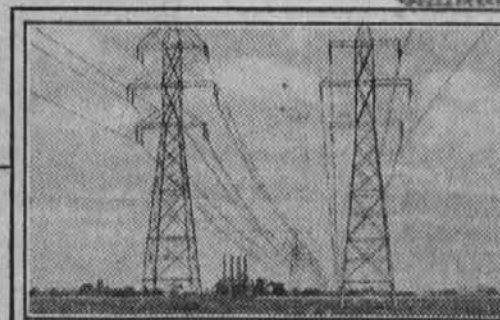
The Illuminating Company

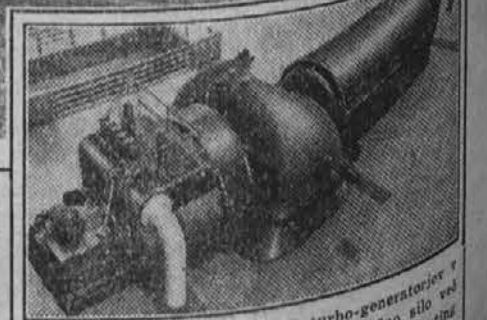
Elektrarna v Avon

Tukaj kaže. Dolga jermena, kot kaže slika, prenesajo do 125 tisočvoltov vozmogamo vsak dan za ogromno hotle v naših elektrarnah, ki vam dajo luč in elektriko. Toda pomnite—manj ko elektrike porabite brez potrebe, več premoga bo na razpolago za vojno industrijo.

Ti 132,000 voltov jekleni stolpi so del našega električnega sistema, ki se razteza mnogo milj skoz Cleveland in severnozhodno Ohio. Te linije dovažajo zanesljivo luč in električno silo do več kot 1,500,000 odjemalcev v Cuyahoga, Lake, Geauga, Ashtabula in Lorain okrajih.

To je eden izmed 18 orjaških turbo-generatorjev v treh elektrarnah, ki producirajo električno silo več kot 345,000 odjemcem The Cleveland Illuminating Company. Med temi odjemalci je več kot 2,000 vojnihih tovoren, ki zaposlojuje več kot 250,000 moških in žensk, ki delajo za zmago.

V SPOMIN

PRVE OBLETNICE PRERANE SMRTI NAŠEGA ISKRENO LJUBLJENEGA IN NEPOZABNEGA SOPROGA IN

OČETA

Max Leonardi

ki je za vedno zatisnil svoje oči 13. oktobra 1942.

Kako pozabit to gomilo, kjer blago tvoje spi sree, ki nam brezmejno vdano bilo ves čas do zadnjega je dne?

Zdaj bivaš vrh višave jasne, kjer ni mraku, kjer ni noči; resnice sonce ne stemni, tam sonce sreče ti ne vgasne.

Zalujoči ostali:

SOPROGA in OTROCI.

Euclid, O. 13. okt. 1943.